

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

ROK II **Warszawa, dnia 15 marca 1947 r.** **Nr. 2**

Treść:

8

DEKRET

z dnia 9 stycznia 1947 r.

o wpisywaniu po dniu 31 grudnia 1946 r. w księgach hipotecznych (gruntowych, wieczystych) prawa własności nieruchomości przejętych na cele reformy rolnej.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U.R.P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Wnioski o wpis w księgach hipotecznych (gruntowych, wieczystych), złożone stosownie do przepisów dekretu z dnia 8 sierpnia 1946 r. (Dz. U. R. P. Nr 39, poz. 233), jak również podstawy tych wniosków oraz właściwości i tryb postępowania w ich przedmiocie, podlegają przepisom obowiązującym przed wejściem w życie prawa rzeczowego i prawa o księgach wieczystych, jeżeli zostały złożone przed dniem 1 stycznia 1948 r.

Wpisy na podstawie takich wniosków będą dokonywane w niezmienionych księgach dotychczasowych.

Art. 2. Na obszarze mocy obowiązującej ustawy o księgach wieczystych z dnia 24 marca 1897 r. w brzmieniu obwieszczenia z dnia 20 maja 1898 r. (Dz. u. Rzeszy, str. 754) prowadzenie tabel przy aktach ksiąg wieczystych, w których następują wpisy przewidziane w artykule poprzedzającym, nie jest obowiązkowe.

Art. 3. Przepis art. 1 niniejszego dekretu stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy nieruchomość nie ma urządzonej księgi hipotecznej (gruntowej, wieczystej), albo gdy urządzona dla niej księga zaginęła lub uległa zniszczeniu.

Art. 4. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrom: Rolnictwa i Reform Rolnych, Sprawiedliwości i Skarbu, każdemu w zakresie jego właściwości.

Art. 5. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1947 r.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka-Morawski

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
Stanisław Mikołajczyk

Minister Sprawiedliwości:
Henryk Świątkowski

w/z Minister Skarbu:
Leon Kurowski

(Dz. U. R. P. z dn. 25.I. 1947 r. Nr 5, poz. 25).

9

DEKRET

z dnia 3 lutego 1947 r.

o zmianie dekretu z dnia 8 marca 1946 r. o majątkach opuszczonych i poniemieckich.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. W art. 22 ust. 2 dekretu z dnia 8 marca 1946 r. o majątkach opuszczonych i poniemieckich (Dz. U. R. P. Nr 13, poz. 87) z późniejszą zmianą (Dz. U. R. P. Nr 72, poz. 395) wprowadza się zmianę następującą: wyrazy „do dnia 31 grudnia 1946 r.“ zastępuje się wyrazami: „do dnia 31 marca 1947 r.“.

Art. 2. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Prezesowi Rady Ministrów i właściwym ministrom.

Art. 3. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1947 r.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut

(Dz. U. R. P. z dn. 22.II. 1947 r. Nr 19, poz. 77).

Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka-Morawski

Minister Obrony Narodowej:
Michał Żymierski
Marszałek Polski

w/z Minister Spraw Zagranicznych:
Zygmunt Modzelewski

w/z Minister Administracji Publicznej:
Aleksander Żaruk-Michalski

Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski

w/z Minister Oświaty:
Halina Kuczkowska

Minister Bezpieczeństwa Publicznego:
Stanisław Radkiewicz

Minister Ziem Odzyskanych:
Władysław Gomułka

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
Adam Kuryłowicz

w/z Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
Bolesław Podedworny

w/z Minister Zdrowia:
Tadeusz Michejda

Minister Przemysłu:
Hilary Minc

Minister Aprowizacji i Handlu:
Jerzy Sztachelski

Minister Poczt i Telegrafów:
Józef Putek

Minister Komunikacji:
Jan Rabanowski

w/z Minister Kultury i Sztuki:
Leon Kruczkowski

Minister Sprawiedliwości:
Henryk Świątkowski

Minister Odbudowy:
Michał Kaczorowski

Minister Informacji i Propagandy:
Feliks Widy-Wirski

Minister Żeglugi i Handlu Zagranicznego:
Stefan Jędrychowski

Minister Leśnictwa:
Stanisław Tkaczow

10

DEKRET

z dnia 3 lutego 1947 r.

o obowiązku uczestniczenia w obrocie bezgotówkowym.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. 1. Obowiązkowi uczestniczenia w obrocie bezgotówkowym podlegają:

1) a) władze i urzędy;
b) przedsiębiorstwa państwowe i samorządowe;
c) przedsiębiorstwa pozostające pod zarządem Państwa lub samorządu;
d) monopole państwowe;
e) instytucje, zakłady, osoby prawa publicznego i fundusze, posiadające osobowość prawną;
2) instytucje kredytowe i ubezpieczeniowe;
3) spółdzielnie i ich związki;

jak również w zakresie art. 3 dekretu niniejszego:

4) przedsiębiorstwa, zakłady i zajęcia, poza wymienionymi w punktach 1)—3), jeżeli są obowiązane do prowadzenia ksiąg handlowych lub ksiąg uproszczonych, przewidzianych w dekrecie z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 174);
5) osoby prawne, nie objęte punktami 1—4, bez względu na to, czy działalność ich jest obliczona na zysk.

2. Udział w obrocie bezgotówkowym państwowych władz, urzędów oraz przedsiębiorstw i zakładów, nie mających osobowości prawnej, określają właściwe dla nich przepisy rachunkowo-kasowe.

3. Minister Skarbu władny jest zwalniać poszczególne kategorie uczestników obrotu bez-

gotówkowego (ust. 1) od wszystkich lub niektórych obowiązków, wynikających z dekretu niniejszego, co do wszystkich lub niektórych rodzajów transakcji, w całym Państwie lub na poszczególnych jego obszarach.

Art. 2. 1. Uczestnicy obrotu bezgotówkowego, wymienieni w art. 1 ust. 1 pkt 1)—3), niniejszego dekretu są obowiązani:

a) do posiadania rachunku bieżącego w jednej z instytucyj kredytowych, wymienionych w art. 4 niniejszego dekretu;
b) do regulowania rozrachunków pieniężnych między uczestnikami obrotu bezgotówkowego (art. 1 ust. 1) w drodze przelewów bankowych, przy czym obowiązek ten nie dotyczy drobnych wypłat gotówkowych, dokonywanych przez uczestników obrotu bezgotówkowego z kasy podręcznej, jak również wpłat i wypłat, związanych z detalicznymi obrotami gospodarczymi uczestników obrotu bezgotówkowego;
c) do lokowania wolnych zasobów gotówkowych na swych rachunkach bieżących.

2. Wolnymi w rozumieniu dekretu niniejszego są te zasoby gotówkowe, które przy wykonywaniu przez uczestnika obrotu bezgotówkowego normalnych czynności gospodarczych przekraczają stan koniecznego pogotowia kasowego.

3. Minister Skarbu określi w drodze rozporządzeń, wydanych w porozumieniu z właściwymi ministrami, górną granicę drobnych wypłat gotówkowych (ust. 1 pkt b) oraz górną granicę pogotowia kasowego (ust. 1 pkt c) dla poszczególnych uczestników obrotu bezgotówkowego.

Art. 3. 1. Uczestnicy obrotu bezgotówkowego, wymienieni w art. 1 ust. 1 pkt 4 i 5, są obowiązani:

a) do posiadania rachunku bieżącego w jednej z instytucyj kredytowych, wymienionych w art. 4, o ile dokonują obrotów z uczestnikami obrotu bezgotówkowego, wymienionymi w art. 1 ust. 1 pkt 1) — 3);
b) do regulowania rozrachunków pieniężnych z uczestnikami obrotu bezgotówkowego, wymienionymi w art. 1 ust. 1 pkt 1) — 3), w drodze przelewów bankowych, przy czym obowiązek ten nie dotyczy drobnych wypłat gotówkowych, jak również wpłat i wypłat, związanych z detalicznymi obrotami gospodarczymi.

2. Obowiązek, określony w ust. 1 lit. a) powstaje z chwilą regulowania rozrachunków pieniężnych, a ustaje z końcem miesiąca kalendarzowego, następującego po miesiącu, w którym dokonano ostatniego rozrachunku z uczestnikiem obrotu bezgotówkowego, wymienionym w art. 1 ust. 1 pkt 1) — 3).

3. Minister Skarbu określi w drodze rozporządzenia górną granicę drobnych wypłat gotówkowych (ust. 1 pkt b).

Art. 4. 1. Rachunki bieżące uczestników obrotu bezgotówkowego mogą być prowadzone z jednej z następujących instytucyj kredytowych: Narodowym Banku Polskim, Banku Gospodarstwa Krajowego, Państwowym Banku Rolnym, Pocztowej Kasie Oszczędności, Banku Gospodarstwa Spółdzielczego, Banku Handlowym w Warszawie Sp. Akc., Banku Związku Spółek Zarobkowych Sp. Akc. w Poznaniu, Polskim Banku Komunalnym S. A. w Warszawie, Komunalnym Banku Kredytowym w Poznaniu, Banku Komunalnym, komunalnych kasach oszczędności, spółdzielniach kredytowych oraz oddziałach wymienionych instytucyj.

2. Minister Skarbu może w drodze zarządzeń ogłaszanych w Monitorze Polskim dokonywać zmian i uzupełnień listy instytucyj, uprawnionych do prowadzenia rachunków bieżących w myśl niniejszego dekretu.

Art. 5. 1. Uczestnicy obrotu bezgotówkowego, wymienieni w art. 1 ust. 1 pkt 1) i 3) winni ześrodkować wszystkie swe obroty na rachunku bieżącym w jednej instytucji kredytowej.

2. Uczestnicy obrotu bezgotówkowego mogą posiadać poza rachunkiem bieżącym w myśl dekretu niniejszego także rachunek żyrowy w Narodowym Banku Polskim i rachunek czekowy w Pocztowej Kasie Oszczędności.

3. Uczestnik obrotu bezgotówkowego, posiadający oddziały swego przedsiębiorstwa w różnych miejscowościach, może dla każdego z tych oddziałów prowadzić osobno rachunki bieżące w instytucjach kredytowych (art. 4). Jeżeli w miejscowości, w której ma być prowadzony rachunek bieżący oddziału, znajduje się oddział instytucji kredytowej, prowadzącej rachunek bieżący centrali przedsiębiorstwa, należy prowadzić rachunek bieżący oddziału przedsiębiorstwa w oddziale tej instytucji kredytowej.

Art. 6. 1. Uczestnikom obrotu bezgotówkowego służy prawo swobodnego wyboru instytucji kredytowej (art. 4), w której pragną prowadzić swe rachunki bieżące.

2. Uczestnicy obrotu bezgotówkowego, korzystający z kredytu bankowego, mogą prowadzić swe rachunki bieżące tylko w instytucji kredytowej udzielającej kredytu, chyba że ze względów gospodarczo uzasadnionych instytucja ta wyrazi swą zgodę na prowdzenie rachunku bieżącego w innej instytucji kredytowej. Przepis ten nie narusza przepisów art. 5 ust. 2 i 3.

3. Przepisy szczególne o obowiązku lokowania funduszów w określonych instytucjach kredytowych pozostają w mocy.

Art. 7. 1. Urzędnik lub funkcjonariusz wymienionego w art. 1 ust. 1 pkt 1), 2), 3) i 5) uczestnika obrotu bezgotówkowego, który nie

dopełnił obowiązku, przewidzianego w art. 2 lub 3 niniejszego dekretu,

podlega karze więzienia do lat 5.

2. Jeżeli sprawca naruszył inne przepisy niniejszego dekretu lub przepisy rozporządzeń na jego podstawie wydanych,

podlega karze grzywny do 50.000 złotych.

Art. 8. 1. Uczestnikowi obrotu bezgotówkowego, wymienionemu w art. 1 ust. 1 pkt 4), który nie dopełnił obowiązku, przewidzianego w art. 3 ust. 1 pkt a) niniejszego dekretu, podwyższa się o 50% stawki podatku obrotowego, wymienione w art. 17 ust. 1 pkt 1) lit. a), pkt 2), lit. a), pkt 4), pkt 6) i pkt 7) dekretu z dnia 21 grudnia 1945 r. o podatku obrotowym (Dz. U. R. P. z 1946 r. Nr 3, poz. 23). Podwyżka stawki podatku ustaje z końcem miesiąca, w którym dokonano otwarcia rachunku bieżącego lub z chwilą ustania obowiązku posiadania rachunku bieżącego (art. 3 ust. 2).

2. Uczestnikowi obrotu bezgotówkowego, wymienionemu w art. 1 ust. 1 pkt 4), który nie dopełnił obowiązku przewidzianego w art. 3 ust. 1, lit. b) niniejszego dekretu, podwyższa się o 50% stawki podatku obrotowego, wymienione w ust. 1, od obrotu osiągniętego w miesiącu, w którym nastąpiło naruszenie obowiązku przewidzianego w art. 3 ust. 1, lit. b). Właściwa władza podatkowa I instancji może przedłużyć okres podwyżki stawki na następne kolejne miesiące nie dłużej jednak jak na 6 miesięcy.

3. Uczestnikowi obrotu bezgotówkowego, wymienionemu w art. 1 ust. 1 pkt 4), który naruszył inne przepisy niniejszego dekretu lub przepisy rozporządzeń na jego podstawie wydanych, podwyższa się o 10% stawki podatku obrotowego, wymienione w ust. 1, od obrotu osiągniętego w miesiącu, w którym naruszenie to nastąpiło.

4. Wymiaru, poboru i ściągnięcia podwyżek dokonuje władza podatkowa w trybie przewidzianym dla podatku obrotowego.

Art. 9. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrom: Skarbu i Sprawiedliwości.

Art. 10. Dekret niniejszy wchodzi w życie po upływie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka-Morawski

Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski

w/z Minister Sprawiedliwości:
Leon Chajn

(Dz. U. R. P. z dn. 19.II.1947 r. Nr 16, poz. 61).

11

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 30 stycznia 1947 r.

w sprawie trybu postępowania przy przejmowaniu przedsiębiorstw na własność Państwa.

Na podstawie art. 2 ust. 7, art. 3 ust. 5 i art. 10 ustawy z dnia 3 stycznia 1946 r. o przejęciu na własność Państwa podstawowych gałęzi gospodarki narodowej (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 17) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Ilekroć w niniejszym rozporządzeniu jest mowa o „ustawie", rozumie się przez to ustawę z dnia 3 stycznia 1946 r. o przejęciu na własność Państwa podstawowych gałęzi gospodarki narodowej (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 17).

2. Przez określenie „właściwy minister" rozumie się ministra właściwego ze względu na rodzaj przedsiębiorstwa.

I. Komisje do spraw upaństwowienia przedsiębiorstw.

§ 2. Jako organa właściwych ministrów dla spraw przejmowania przedsiębiorstw na własność Państwa lub osób prawnych prawa publicznego tworzy się Główną Komisję do spraw upaństwowienia przedsiębiorstw, oraz wojewódzkie komisje do spraw upaństwowienia przedsiębiorstw.

§ 3. Ilekroć w niniejszym rozporządzeniu jest mowa o „Głównej Komisji", albo o „wojewódzkiej komisji", rozumie się przez to Główną Komisję do spraw upaństwowienia przedsiębiorstw, bądź wojewódzką komisję do spraw upaństwowienia przedsiębiorstw.

4. 1. Główna Komisja działa przy Centralnym Urzędzie Planowania. Wojewódzkie komisje działają przy urzędach wojewódzkich, po jednej dla obszaru każdego województwa oraz dla m. st. Warszawy i Łodzi.

2. Zarządzenie Ministra Ziem Odzyskanych, wydane w porozumieniu z Prezesem Centralnego Urzędu Planowania i ogłoszone w Monitorze Polskim, określi na obszarach Ziem Od-

zyskanych siedziby i teren działania wojewódzkich komisyj.

§ 5. Wydatki Głównej Komisji oraz wojewódzkich komisyj pokrywane są z budżetu Centralnego Urzędu Planowania.

§ 6. 1. W skład Głównej Komisji wchodzą: przewodniczący, powołany przez Przewodniczącego Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów, zastępca przewodniczącego, powołany przez Prezesa Centralnego Urzędu Planowania, oraz jako członkowie: delegaci, wyznaczeni w liczbie 4 przez Prezesa Centralnego Urzędu Planowania, po 2 przez Ministrów: Skarbu, Rolnictwa i Reform Rolnych, Przemysłu, Aprowizacji i Handlu oraz Ziem Odzyskanych, po jednym przez Ministrów: Administracji Publicznej, Sprawiedliwości, Żeglugi i Handlu Zagranicznego, Komunikacji, Zdrowia, Informacji i Propagandy, Leśnictwa, Odbudowy, Pracy i Opieki Społecznej, Poczt i Telegrafów oraz Spraw Zagranicznych.

2. Ponadto w skład Głównej Komisji wchodzi 10 członków, wyznaczonych przez Prezydium Krajowej Rady Narodowej, 8 członków, wyznaczonych przez Komisję Centralną Związków Zawodowych, 4 członków, wyznaczonych przez Związek Izb Przemysłowo-Handlowych Rzeczypospolitej Polskiej, 2 członków, wyznaczonych przez Związek Rewizyjny Spółdzielni Rzeczypospolitej Polskiej, 2 członków, wyznaczonych przez Związek Gospodarczy Spółdzielni „Społem", oraz 2 członków, wyznaczonych przez Związek Samopomocy Chłopskiej.

3. Władze i instytucje wyznaczające członków Głównej Komisji mogą również wyznaczyć ich zastępców.

§ 7. 1. W skład wojewódzkiej komisji wchodzą: jako przewodniczący — delegat, wyznaczony przez przewodniczącego Głównej Komisji, jako zastępca przewodniczącego — naczelnik wydziału przemysłowego odnośnego urzędu wojewódzkiego (Zarządu Miejskiego m. st. Warszawy i Łodzi) lub jego zastępca oraz jako członkowie — 2 delegaci Ministra Skarbu, po 1 delegacie pozostałych Ministrów, wymienionych w § 6, 3 delegaci wojewódzkiej rady narodowej (w m. st. Warszawie i Łodzi — 3 delegaci miejskiej rady narodowej), 3 delegaci wojewódzkiej komisji związków zawodowych, 2 delegaci izby przemysłowo-handlowej, 2 delegaci właściwego miejscowo okręgu Związku Rewizyjnego Spółdzielni Rzeczypospolitej Polskiej, 2 delegaci Związku Gospodarczego Spółdzielni „Społem" oraz 2 delegaci Związku Samopomocy Chłopskiej.

2. Władze i instytucje wyznaczające członków wojewódzkiej komisji mogą również wyznaczyć ich zastępców.

§ 8. 1. Główna Komisja rozpatruje sprawy w zespole, złożonym z 7 osób pod przewodnictwem delegata właściwego ministra.

2. Jeżeli w sprawie właściwych jest dwóch lub więcej ministrów, przewodniczącego zespołu wyznacza przewodniczący Głównej Komisji spośród delegatów tych ministrów.

3. Przewodniczący Głównej Komisji wyznacza 6 członków zespołu, jednego spośród delegatów ministrów, jednego spośród delegatów Prezesa Centralnego Urzędu Planowania, jednego spośród członków wyznaczonych przez Prezydium Krajowej Rady Narodowej, jednego spośród członków wyznaczonych przez Komisję Centralną Związków Zawodowych oraz dwóch możliwie kolejno spośród innych członków Głównej Komisji.

4. W razie nieprzybycia na posiedzenie delegatów wyznaczonych do zespołu w myśl przepisów ust. 2 i 3 — Przewodniczący Głównej Komisji może wyznaczyć członków zespołu nawet spośród delegatów wyznaczonych przez inne władze i instytucje.

§ 9. 1. Odwołania od postanowień Głównej Komisji, przewidziane w § 60, rozpatruje zespół odwoławczy Głównej Komisji, składający się z 11 członków Głównej Komisji pod przewodnictwem przewodniczącego Głównej Komisji lub jego zastępcy.

2. W skład zespołu odwoławczego wchodzi delegat właściwego ministra.

3. Przewodniczący Głównej Komisji wyznacza 2 członków zespołu odwoławczego spośród delegatów ministrów, 2 spośród delegatów Prezesa Centralnego Urzędu Planowania, jednego spośród członków wyznaczonych przez Prezydium Krajowej Rady Narodowej, jednego spośród członków wyznaczonych przez Komisję Centralną Związków Zawodowych oraz 3 możliwie kolejno spośród innych członków Głównej Komisji.

4. Jeżeli w sprawie właściwych jest dwóch lub więcej ministrów, przewodniczący Głównej Komisji wyznacza spośród ich delegatów członków zespołu odwoławczego.

5. W razie nieprzybycia na posiedzenie delegatów, wyznaczonych do zespołu w myśl przepisów ust. 2, 3 i 4, przewodniczący Głównej Komisji może wyznaczyć członków zespołu nawet spośród delegatów wyznaczonych przez inne władze i instytucje.

§ 10. Do ważności posiedzeń plenarnych Głównej Komisji wymagana jest obecność przewodniczącego albo jego zastępcy oraz przynajmniej połowy pozostałych członków Głównej Komisji.

§ 11. 1. Wojewódzka komisja rozpatruje sprawy w zespole złożonym z 7 osób pod przewodnictwem przewodniczącego wojewódzkiej komisji lub jego zastępcy. Jako członkowie wchodzą: delegat właściwego ministra, delegat Ministra Skarbu, delegat Wojewódzkiej Rady Narodowej, delegat wojewódzkiej komisji związków zawodowych oraz 2 innych członków wojewódzkiej komisji, wyznaczonych kolejno przez przewodniczącego wojewódzkiej komisji.

2. Jeżeli w sprawie właściwych jest kilku ministrów, przewodniczący wojewódzkiej ko-

misji winien do zespołu komisji powołać ponadto delegatów tych ministrów i w takiej samej liczbie innych członków komisji.

3. W razie nieprzybycia na posiedzenie delegatów wyznaczonych do zespołu w myśl przepisów ust. 1 i 2 postanowienia wojewódzkiej komisji są ważne, jeżeli zostały powzięte przy udziale przewodniczącego lub jego zastępcy, delegata właściwego ministra i trzech innych członków komisji.

§ 12. Członek zespołu Głównej Komisji lub wojewódzkiej komisji powinien wyłączyć się z własnej inicjatywy lub na wniosek osób, biorących udział w postępowaniu:

a) jeżeli jest zainteresowany w wyniku sprawy;
b) w sprawie małżonka, krewnych lub powinowatych do czwartego stopnia włącznie oraz w sprawie osób związanych z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli;
c) w sprawie, w której był lub jest pełnomocnikiem właściciela przedsiębiorstwa;
d) w sprawie, z powodu której wdrożono przeciw niemu dochodzenie wstępne, postępowanie dyscyplinarne lub karno-sądowe.

§ 13. 1. W razie wyłączenia członka zespołu komisji i niemożności powołania innego członka, będącego delegatem tej samej władzy lub instytucji, przewodniczący komisji zawiadomi o tym bezzwłocznie władzę lub instytucję, która członka tego delegowała.

2. Do czasu wyznaczenia nowego delegata mogą być przedsiębrane tylko te czynności, które nie cierpią zwłoki.

§ 14. 1. Wojewódzka komisja właściwa jest do przeprowadzenia postępowania dotyczącego:

a) przejścia na własność Państwa lub osób prawnych prawa publicznego na zasadzie art. 2 ust. 1 i 3 ustawy wszystkich przedsiębiorstw, z wyjątkiem przedsiębiorstw, należących do kategoryj wymienionych w art. 3 ust. 1 lit. A pkt od 1—9 i 17 oraz lit. C;
b) przejęcia na własność Państwa przedsiębiorstw na zasadzie art. 3 ust. 1 lit. A pkt 11, 13, 14 i 16 oraz na zasadzie art. 3 ust. 1 lit. B ustawy.

Na żądanie właściwego ministra przewodniczący Głównej Komisji wyłączy spod właściwości wojewódzkiej komisji sprawy poszczególnych przedsiębiorstw i przekaże je do postępowania, przewidzianego w § 30.

2. Miejscowo właściwą jest wojewódzka komisja, na której terenie działania położone jest przedsiębiorstwo.

3. Jeżeli przedsiębiorstwo ma kilka zakładów pracy, podlegających właściwości różnych wojewódzkich komisyj, właściwa do prowadzenia postępowania jest ta komisja, na której terenie znajduje się siedziba zarządu przedsiębiorstwa, o ile Główna Komisja, ze względu na celowość postępowania, nie przekaże sprawy innej wojewódzkiej komisji.

4. O wyznaczeniu innej komisji, o której mowa w ustępie poprzednim, oraz o wyłączeniu sprawy spod właściwości wojewódzkiej komisji, przewodniczący Głównej Komisji ogłasza w Wojewódzkim Dzienniku Urzędowym, właściwym dla siedziby zarządu przedsiębiorstwa.

5. Wszczęcie postępowania w wyznaczonej wojewódzkiej komisji nastąpić może nie wcześniej, niż po upływie 14 dni od daty ogłoszenia, określonego w poprzednim ustępie.

§ 15. Główna Komisja rozpoznaje:

1) w zespole 7 członków (§ 8):
a) sprawy, w których zgłoszone zostały prawa lub zarzuty, przewidziane w § 32;
b) zażalenia i odwołania od postanowień wojewódzkich komisyj;
c) spory kompetencyjne między wojewódzkimi komisjami;

2) w zespole odwoławczym (§ 9):
odwołania od postanowień Głównej Komisji, określone w § 60;

3) na plenarnym posiedzeniu:
sprawy przekazane w trybie określonym w § 61.

II. Postępowanie.

A. Postępowanie przygotowawcze.

§ 16. Urzędy wojewódzkie (Zarządy Miejskie m. st. Warszawy i Łodzi) oraz izby przemysłowo-handlowe obowiązane są bezzwłocznie sporządzić spisy przedsiębiorstw, położonych na ich terenie działania, a podpadających pod przepis § 14 i przedłożyć je właściwej wojewódzkiej komisji.

§ 17. Na podstawie spisów, określonych w § 16, przewodniczący wojewódzkiej komisji sporządza bezzwłocznie wykazy przedsiębiorstw, które przechodzą lub podlegają przejęciu na własność Państwa lub osób prawnych prawa publicznego.

§ 18. Przewodniczący Głównej Komisji wyda szczegółowe instrukcje, dotyczące sporządzania spisów przedsiębiorstw (§ 16) oraz ich wykazów (§ 17).

§ 19. Wszelkie władze, urzędy i instytucje państwowe oraz samorządowe, wojewódzkie rady narodowe, izby przemysłowo-handlowe, osoby prawne prawa publicznego, wojewódzkie komisje związków zawodowych i związki rewizyjne spółdzielni R. P. mogą składać w wojewódzkich komisjach wnioski o wszczęcie postępowania, dotyczącego przejścia lub przejęcia na własność Państwa lub osób prawnych

prawa publicznego przedsiębiorstw, określonych w § 14.

§ 20. Wnioski te winny zawierać dokładne określenie nazwy i przedmiotu przedsiębiorstwa, miejsce jego położenia, dane uzasadniające wszczęcie postępowania oraz, w miarę możności, imię i nazwisko właściciela, jego obywatelstwo, narodowość i miejsce zamieszkania. Jeżeli właścicielem jest osoba prawna, należy podać, w miarę możności, imiona i nazwiska członków zarządu oraz udziałowców, ich obywatelstwo, narodowość i miejsce zamieszkania.

§ 21. Wnioski określone w § 19 przewodniczący wojewódzkiej komisji kieruje na posiedzenie niejawne wojewódzkiej komisji, która zarządza wpisanie przedsiębiorstwa do wykazu przedsiębiorstw (§ 17).

§ 22. 1. W przypadku oddalenia wniosku przewodniczący wojewódzkiej komisji zawiadamia o tym wnioskodawcę.

2. Od postanowienia wojewódzkiej komisji oddalającego wniosek służy odwołanie do Głównej Komisji w terminie 7-dniowym od daty doręczenia wnioskodawcy zawiadomienia.

§ 23. Wnioski niewłaściwie skierowane przekaże przewodniczący wojewódzkiej komisji właściwej komisji, zawiadamiając o tym wnioskodawcę.

B. Ogłaszanie wykazów i zgłaszanie zarzutów.

§ 24. Przewodniczący wojewódzkiej komisji ogłasza w Wojewódzkim Dzienniku Urzędowym wykazy przedsiębiorstw, sporządzone w myśl przepisów §§ 17 i 21.

§ 25. 1. Ogłoszenie winno zawierać:

a) nazwę i przedmiot przedsiębiorstwa;
b) miejsce jego położenia;
c) powołanie podstawy prawnej przejścia lub przejęcia ze wskazaniem, na czyją rzecz ma przejść własność przedsiębiorstwa;
d) w miarę możności imię i nazwisko właściciela lub współwłaścicieli przedsiębiorstwa.

2. Nie mają znaczenia prawnego drobne niedokładności w określeniu nazwy lub przedmiotu przedsiębiorstwa, jeżeli z całości ogłoszenia wynika, o jakie przedsiębiorstwo chodzi.

3. W ogłoszeniu należy przytoczyć treść przepisu §§ 27 i 79.

§ 26. Jednocześnie z ogłoszeniem wykazu przewodniczący wojewódzkiej komisji ustanowi nadzór państwowy (§ 77) dla przedsiębiorstw, objętych wykazem, a nie znajdujących się już pod zarządem państwowym, osób prawnych prawa publicznego lub spółdzielni i związków spółdzielni.

§ 27. 1. Instytucje, wymienione w art. 3 ust. 2 ustawy, mogą zgłosić do wojewódzkiej komisji swoje prawa do przedsiębiorstw , objętych wykazem, a właściciele przedsiębiorstw mogą zgłosić zarzuty, że przedsiębiorstwo nie przechodzi albo nie podlega przejęciu na własność Państwa lub osób prawnych prawa publicznego.

2. W imieniu związków samorządu terytorialnego i związków międzykomunalnych oraz wszelkich innych instytucyj, które w związku z wojną, rozpoczętą w dniu 1 września 1939 r., zostały rozwiązane lub utraciły faktyczną możność działania, mogą zgłaszać ich prawa wojewódzkie rady narodowe lub urzędy wojewódzkie, a w imieniu spółdzielni — związki rewizyjne spółdzielni .R P.

§ 28. Prawa lub zarzuty winny być zgłoszone w 30-dniowym terminie od daty ogłoszenia wykazu i poparte, w miarę potrzeby, dowodami.

§ 29. 1. Wykazy przedsiębiorstw, co do których nie zostały zgłoszone w terminie zarzuty, przewodniczący wojewódzkiej komisji przesyła właściwemu ministrowi za pośrednictwem przewodniczącego Głównej Komisji.

2. Do przedsiębiorstw tych stosuje się analogicznie przepis § 61.

§ 30. 1. Właściwy minister ogłasza w Monitorze Polskim wykazy przedsiębiorstw górniczych, przemysłowych, komunikacyjnych i telekomunikacyjnych:

1) przechodzących na własność Państwa lub osób prawnych prawa publicznego na zasadzie art. 2 ustawy, a należących do kategorii przedsiębiorstw, wymienionych w art. 3 ust. 1 lit. A pkt 1—9 i 17 oraz lit. C;
2) przejmowanych na własność Państwa na zasadzie art. 3 ust. 1 lit. A pkt 1—10, 12. 15 i 17 oraz lit. C ustawy;
3) wyłączonych spod kompetencji wojewódzkich komisyj na zasadzie § 14 ust. 1.

2. Ogłoszenie winno zawierać dane określone w § 25 ust. 1 oraz przytoczenie treści przepisu §§ 27, 28, 32 i 79.

3. Przepis § 25 ust. 2 ma odpowiednie zastosowanie.

§ 31. Jednocześnie z ogłoszeniem wykazu minister ustanowi nadzór państwowy dla przedsiębiorstw objętych wykazem, a nie znajdujących się pod zarządem państwowym lub pod zarządem instytucyj, wymienionych w art. 3 ust. 2 ustawy.

§ 32. 1. Prawa i zarzuty co do przedsiębiorstw objętych wykazem określonym w § 30 zgłasza się do Głównej Komisji.

2. Przepisy §§ 27 i 28 stosuje się odpowiednio.

§ 33. 1. O wpłynięciu zgłoszenia praw lub zarzutów (§ 32) przewodniczący Głównej Komisji zawiadomi bezzwłocznie właściwego ministra, a w przypadku zgłoszenia praw przez związki samorządu terytorialnego lub związki międzykomunalne — również Ministra Admini-

stracji Publicznej lub Ministra Ziem Odzyskanych. W sprawach, dotyczących spółdzielni, zawiadamia się właściwego ministra oraz Związek Rewizyjny Spółdzielni R. P.

2. Termin posiedzenia do rozpoznania zgłoszonych praw lub zarzutów wyznacza się tak, aby między dniem doręczenia zawiadomienia, wskazanego w ust. 1, a dniem wyznaczonego posiedzenia upłynął conajmniej termin 30-dniowy.

C. Postępowanie wyjaśniające.

§ 34. 1. W przypadku zgłoszenia praw lub zarzutów (§ 28) przewodniczący wojewódzkiej komisji wyznaczy termin posiedzenia wojewódzkiej komisji dla ich rozpoznania.

2. Termin posiedzenia winien być wyznaczony tak, by między dniem doręczenia zawiadomienia a terminem posiedzenia upłynęło nie mniej niż 15 dni.

§ 35. O terminie posiedzenia przewodniczący wojewódzkiej komisji zawiadamia:

a) osoby lub instytucje, wymienione w § 27, które zgłosiły prawa lub zarzuty;
b) władzę lub instytucję, która złożyła wniosek o wszczęciu postępowania (§ 19);
c) powiatową radę narodową, a w miastach wydzielonych miejską radę narodową;
d) miejscową radę związków zawodowych;
e) zarządcę przedsiębiorstwa.

§ 36. 1. Zawiadomienie winno zawierać:
a) oznaczenie osoby, władzy lub instytucji, do której jest skierowane, oraz adres;
b) nazwę i przedmiot przedsiębiorstwa;
c) miejsce jego położenia;
d) w miarę możności imię i nazwisko właściciela lub współwłaścicieli oraz miejsce ich zamieszkania;
e) miejsce i termin posiedzenia komisji z wezwaniem do stawiennictwa z zaznaczeniem, że niestawiennictwo nie wstrzymuje postępowania.

2. Przepis § 25 ust. 2 ma odpowiednie zastosowanie.

§ 37. 1. Przewodniczący wojewódzkiej komisji ponadto ogłosi w Wojewódzkim Dzienniku Urzędowym o terminie posiedzenia, jeżeli

a) właściciel przedsiębiorstwa lub osoba zgłaszająca zarzuty nie obrała sobie miejsca zamieszkania dla doręczeń na terenie Państwa Polskiego lub nie ustanowiła pełnomocnika mającego siedzibę w kraju;
b) miejsce zamieszkania właściciela przedsiębiorstwa jest nieznane, a w jego imieniu nie występują osoby wymienione w § 82.

2. Ogłoszenie winno zawierać dane określone w § 35 pkt b) — e).

3. W przypadku ogłoszenia termin posiedzenia winien być wyznaczony tak, by między datą ogłoszenia a terminem posiedzenia upłynęło nie mniej niż 15 dni.

4. W razie odroczenia posiedzenia przewodniczący zespołu wojewódzkiej komisji może ogłosić termin następnego posiedzenia. W tym przypadku odpada obowiązek zawiadomienia obecnych na posiedzeniu. W razie odroczenia posiedzenia nie stosuje się przepisu ust. 1 niniejszego paragrafu.

§ 38. Na posiedzeniu wojewódzkiej komisji mają prawo składać wyjaśnienia, zgłaszać wnioski i dowody, zmierzające do wyjaśnienia sprawy, właściciel przedsiębiorstwa, osoby, władze i instytucje wymienione w § 35 oraz inne osoby, które wykażą swój interes prawny i uznane zostaną przez komisje za zainteresowane w danej sprawie.

§ 39. 1. W posiedzeniach niejawnych wojewódzkiej komisji biorą udział jedynie członkowie komisji, wymienieni w § 11.

2. Przewodniczący wojewódzkiej komisji przed wyznaczeniem terminu posiedzenia, a zespół wojewódzkiej komisji przed wydaniem postanowienia może zarządzić dochodzenie celem wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy.

§ 40. 1. Przewodniczący stwierdza na wstępie posiedzenia prawidłowość jego wyznaczenia i doręczenia zawiadomień (§ 35), a w przypadku określonym w § 37 ust. 1 prawidłowość ogłoszenia terminu posiedzenia oraz obecność członków zespołu rozpoznającego sprawę (§ 11 ust. 3).

2. W razie stwierdzenia braku w tym względzie przewodniczący odracza posiedzenie, wyznaczając termin następnego posiedzenia. Nieobecnych członków komisji zawiadamia przewodniczący o terminie następnego posiedzenia w sposób, jaki uzna za najbardziej celowy.

§ 41. Wojewódzka komisja zarządza przeprowadzenie postępowania dowodowego w takim zakresie, jaki uzna za konieczny dla należytego ustalenia, czy przedsiębiorstwo przechodzi lub podlega przejęciu na własność Państwa lub osób prawnych prawa publicznego.

§ 42. Wszystkie władze, urzędy i instytucje prawa publicznego obowiązane są udzielić wojewódzkiej komisji na jej żądanie potrzebnych wyjaśnień i informacyj.

§ 43. 1. W sprawach, wymagających wiadomości specjalnych, a zwłaszcza na żądanie właściciela przedsiębiorstwa, wojewódzka komisja przeprowadza dowód z przesłuchania biegłych.

2. O ile dowód z przesłuchania biegłych przeprowadzony jest na wniosek właściciela przedsiębiorstwa, przeprowadzenie tego dowodu następuje na koszt wnioskodawcy.

§ 44. W razie konieczności dokonania czynności na terenie podlegającym właściwości innej komisji wojewódzkiej, właściwa komisja może zwrócić się do niej o wykonanie w zakreślonym terminie oznaczonych czynności w drodze pomocy prawnej.

§ 45. 1. Z każdego posiedzenia spisuje się protokół, w którym winny być uwidocznione:

a) data i miejsce posiedzenia komisji;
b) skład osobowy komisji ze wskazaniem władz lub instytucji, których są delegatami;
c) imiona i nazwiska innych osób ze wskazaniem, w jakim charakterze biorą udział w posiedzeniu;
d) dokładne określenie przedsiębiorstwa, objętego postępowaniem;
e) wyniki i przebieg postępowania dowodowego;
f) treść zapadłego postanowienia z przytoczeniem krótkiego uzasadnienia;
g) oznaczenie, czy postanowienie zapadło jednogłośnie, czy też większością głosów.

2. Członkowie komisji, którzy zostali przegłosowani, mogą zgłosić do protokółu swoje zdanie odrębne z uzasadnieniem.

3. Zeznanie świadka winno być na posiedzeniu odczytane i przez niego podpisane.

§ 46. W przypadku wniesienia pozwu o własność przedsiębiorstw, określonych w art. 2 ust. 4 ustawy, przed wydaniem postanowienia przez właściwą komisję o przejściu przedsiębiorstw na własność Państwa lub osób prawnych prawa publicznego komisja zawiesi postępowanie do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia sprawy, o ile przedsiębiorstwo, będące przedmiotem sporu, nie ulega przejęciu na własność Państwa na mocy art. 3 ust. 1 ustawy.

D. Postanowienia wojewódzkich komisyj.

§ 47. 1. Na podstawie wyniku postępowania wojewódzka komisja wydaje postanowienie:

a) o skreśleniu przedsiębiorstwa z wykazu (§ 17) albo
b) o przedstawieniu właściwemu ministrowi wniosku o wydanie orzeczenia o przejściu lub przejęciu przedsiębiorstwa na własność Państwa lub osób prawnych prawa publicznego.

2. Komisja w postanowieniu przewidzianym w pkt b) wskaże podstawę prawną przejścia lub przejęcia przedsiębiorstwa. Podstawa ta może być inna od podanej w ogłoszeniu przewidzianym w § 25.

§ 48. Postanowienia zapadają zwykłą większością głosów członków zespołu rozpoznającego sprawę. Głosowanie jest imienne. Członek komisji nie może wstrzymać się od głosowania, przewodniczący głosuje ostatni. W razie równości głosów rozstrzyga zdanie, za którym opowiedział się przewodniczący.

§ 49. 1. Postanowienia, określone w § 47, przewodniczący wojewódzkiej komisji ogłasza bezpośrednio na posiedzeniu zespołu rozpoznającego lub najdalej w terminie 3-dniowym po zamknięciu rozprawy.

2. Ogłoszenie to winno zawierać oznaczenie przedsiębiorstwa (§ 25), sentencję postanowienia wraz z krótkim uzasadnieniem oraz pouczenie o trybie zaskarżenia (§§ 50 i 52).

§ 50. Od postanowień wojewódzkiej komisji mogą właściciele przedsiębiorstw oraz osoby, urzędy i instytucje wymienione w §§ 19 i 27, wnieść odwołanie do Głównej Komisji w zawitym terminie 14-dniowym od daty ogłoszenia postanowienia.

§ 51. 1. O treści postanowienia określonego w § 47 ust. 1 pkt a) przewodniczący wojewódzkiej komisji niezwłocznie zawiadamia właściwego ministra. Postanowienie o skreśleniu przedsiębiorstwa z wykazu ogłasza przewodniczący wojewódzkiej komisji w Wojewódzkim Dzienniku Urzędowym, o ile nie wniesione zostało odwołanie (§ 50) i o ile właściwy minister nie skorzystał z wniosku przewidzianego w § 61.

2. Akta spraw, w których zapadło postanowienie, określone w § 47 ust. 1 pkt b), niezaskarżone w trybie § 50, przesyła przewodniczący wojewódzkiej komisji właściwemu ministrowi za pośrednictwem przewodniczącego Głównej Komisji.

E. Odwołanie.

§ 52. Odwołanie wnosi się do wojewódzkiej komisji, która wydała zaskarżone postanowienie. Komisja ta odwołanie wraz z aktami sprawy i ewentualnymi wyjaśnieniami przewodniczącego wojewódzkiej komisji przesyła bezzwłocznie do Głównej Komisji i zawiadamia o wpłynięciu właściwego ministra.

§ 53. Odwołanie winno zawierać: oznaczenie zaskarżonego postanowienia, oznaczenie osoby, która wnosi odwołanie, z podaniem jej adresu oraz zwięzłe wyłożenie podstaw odwołania.

§ 54. 1. Wojewódzka komisja odrzuci odwołanie wniesione po terminie lub wniesione przez osoby nieuprawnione (§ 50).

2. Od postanowienia odrzucającego odwołanie służy zażalenie do Głównej Komisji w terminie 7-dniowym od daty zwrócenia skarżącemu odrzuconego odwołania.

F. Postępowanie przed Główną Komisją.

§ 55. Główna Komisja rozpatruje sprawy na posiedzeniach jawnych z wyłączeniem spraw, określonych w § 15 pkt 1 lit. c) i pkt 3 oraz w §§ 22 i 54, które rozpatrywane są na posiedzeniach niejawnych.

§ 56. Przewodniczący Głównej Komisji zawiadamia pismem za zwrotnym poświadczeniem odbioru osoby, urzędy i instytucje, wymienione w § 35, oraz właściwego ministra o terminie posiedzenia zespołu Głównej Komisji, który rozpatruje odwołania od postanowienia wojewódz-

kiej komisji, wniesione w trybie § 50, bądź też rozpoznaje prawa lub zarzuty, zgłoszone w trybie § 32.

§ 57. Przepisy §§ 35—48 stosuje się odpowiednio do postępowania przed Główną Komisją.

§ 58. Główna Komisja może uchylić zaskarżone postanowienie wojewódzkiej Komisji i przekazać sprawę tej komisji do ponownego rozpoznania albo też zaskarżone postanowienie zatwierdzić lub zmienić.

§ 59. 1. Postanowienia Głównej Komisji ogłasza na posiedzeniu przewodniczący zespołu rozpoznającego sprawę.

2. O treści postanowienia, zapadłego na posiedzeniu niejawnym, przewodniczący zespołu rozpoznającego sprawę zawiadamia właściwą wojewódzką komisję, właściwego ministra, oraz osobę, urząd lub instytucję, która wniosła odwołanie.

§ 60. Od postanowienia Głównej Komisji, oddalającego zgłoszone w trybie § 32 prawa lub zarzuty, mogą osoby, urzędy lub instytucje, wymienione w § 27, wnieść odwołanie do zespołu odwoławczego Głównej Komisji w zawitym terminie 14-dniowym od daty ogłoszenia postanowienia (§ 59 ust. 1).

§ 61. 1. Właściwy minister może niezaskarżone postanowienie wojewódzkiej komisji oraz postanowienie Głównej Komisji o skreśleniu przedsiębiorstwa z wykazu lub oddalające wniosek o wpisanie do wykazu (§ 22) przekazać Głównej Komisji do ponownego rozpoznania na posiedzeniu plenarnym.

2. Wniosek właściwego ministra winien być skierowany do Głównej Komisji w terminie dwumiesięcznym od daty wydania postanowienia.

3. O skierowaniu wniosku winien właściwy minister zawiadomić wojewódzką komisję, która wydała postanowienie.

§ 62. Przewodniczący Głównej Komisji z własnej inicjatywy lub na wniosek zespołu rozpatrującego sprawę w Głównej Komisji albo zespołu odwoławczego Głównej Komisji występuje do Głównej Komisji o rozstrzygnięcie na posiedzeniu plenarnym wątpliwości, nasuwających się w związku z wykładnią lub stosowaniem przepisów ustawy.

§ 63. Posiedzenia plenarne Głównej Komisji zwołuje przewodniczący Głównej Komisji.

§ 64. Postanowienia Głównej Komisji o skreśleniu przedsiębiorstwa z wykazu, przewidzianego w § 17, ogłasza przewodniczący wojewódzkiej komisji w Wojewódzkim Dzienniku Urzędowym, a postanowienia o skreśleniu przedsiębiorstwa z wykazu, przewidzianego w § 30, ogłasza właściwy minister w Monitorze Polskim.

III. Orzeczenia Ministra o przejściu lub przejęciu przedsiębiorstwa na własność Państwa lub osób prawnych prawa publicznego.

§ 65. 1. Właściwy minister wydaje orzeczenie o przejściu na własność Państwa lub osób prawnych prawa publicznego w myśl art. 2 ustawy lub o przejęciu w myśl art. 3 ustawy na własność Państwa przedsiębiorstw na podstawie:

a) wykazów przedsiębiorstw, nadesłanych przez wojewódzkie komisje zgodnie z § 29;
b) wykazów przedsiębiorstw, ogłoszonych zgodnie z § 30 odnośnie przedsiębiorstw, co do których nie zgłoszono praw lub zarzutów w sposób określony w § 32;
c) niezaskarżonych w terminie postanowień wojewódzkich komisyj, wydanych zgodnie z § 48 ust. 1 pkt. b);
d) niezaskarżonych postanowień Głównej Komisji lub postanowień zespołu odwoławczego Głównej Komisji, których treścią jest stwierdzenie, że odnośne przedsiębiorstwo przechodzi na własność Państwa lub osób prawnych prawa publicznego na zasadzie art. 2 lub ulega przejęciu na własność Państwa na zasadzie art. 3 ustawy;
e) postanowień Głównej Komisji wydanych w trybie przewidzianym w § 61.

2. Jeżeli w sprawie właściwych jest dwóch lub więcej ministrów orzeczenie o przejściu lub przejęciu przedsiębiorstwa wydają łącznie właściwi ministrowie.

§ 66. 1. Orzeczenie ministra zawiera:

a) nazwę i przedmiot przedsiębiorstwa;
b) miejsce jego położenia;
c) wskazanie przepisu ustawy, na zasadzie którego orzeczenie zostaje wydane z tym, że w przypadku przewidzianym w § 46, umieszcza się wzmiankę, że przepis ustawy, na którego zasadzie orzeczenie zostaje wydane powołuje się tymczasowo aż do rozstrzygnięcia sporu o własność przedsiębiorstwa;
d) wskazanie na czyją rzecz następuje przejście lub przejęcie przedsiębiorstwa.

2. Przepis § 25 ust. 2 ma odpowiednie zastosowanie.

IV. Wznowienie postępowania.

§ 67. Właściciel przedsiębiorstwa oraz urzędy i instytucje, wymienione w §§ 16 i 19, mogą żądać wznowienia postępowania, zakończonego orzeczeniem ministra o przejściu lub przejęciu przedsiębiorstwa na własność Państwa lub osób prawnych prawa publicznego lub postano-

wieniem o skreśleniu przedsiębiorstw z wykazu:

a) jeżeli orzeczenie ministra lub postanowienie komisji zostało oparte na dokumencie podrobionym bądź sfałszowanym lub uzyskane zostało przez czyn karalny;
b) jeżeli wyjdą na jaw istotne dla sprawy nowe okoliczności faktyczne, które istniały już przy wydaniu orzeczenia ministra lub postanowienia komisji lub nowe środki dowodowe, o ile okoliczności te i środki w toku postępowania nie były znane komisji i nie mogły być wówczas powołane przez osoby zainteresowane bez ich winy;
c) jeżeli właściciel przedsiębiorstwa znajdujący się poza granicami Państwa Polskiego bez swej winy nie mógł zgłosić zarzutów w trybie przewidzianym niniejszym rozporządzeniem.

§ 68. Wniosek o wznowienie postępowania składa się do Głównej Komisji i nie może być on złożony w terminie późniejszym niż rok od daty ogłoszenia orzeczenia ministra lub postanowienia komisji.

§ 69. Główna Komisja rozpoznaje wniosek w zespole 11 osób (§ 9) i przedstawia go wraz ze swoją opinią właściwemu ministrowi, który orzeka ostatecznie w przedmiocie wznowienia postępowania.

§ 70. Postępowanie wznowione toczy się przed komisją właściwą według przepisów niniejszego rozporządzenia.

V. *Przejęcie przedsiębiorstwa.*

§ 71. Przedsiębiorstwo przejęte w myśl art. 3 ustawy przechodzi na własność Państwa z dniem ogłoszenia orzeczenia.

§ 72. Jednocześnie z ogłoszeniem orzeczenia o przejściu lub przejęciu przedsiębiorstwa w myśl art. 2 lub 3 właściwy minister zarządzi objęcie przedsiębiorstwa i wyznaczy w tym celu odpowiednie osoby lub organizacje gospodarcze.

§ 73. 1. Wyznaczone osoby lub organizacje gospodarcze (§ 72) ogłoszą w Wojewódzkim Dzienniku Urzędowym termin sporządzenia protokółu zdawczo-odbiorczego przedsiębiorstwa, objętego orzeczeniem ministra (§ 66).

2. Ogłoszenie winno zawierać:
a) nazwę i przedmiot przedsiębiorstwa;
b) miejsce jego położenia;
c) w miarę możności imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania właściciela lub współwłaścicieli;
d) miejsce i termin sporządzenia protokółu zdawczo-odbiorczego;
e) wezwanie właściciela przedsiębiorstwa do stawienia się w czasie i miejscu, wyznaczonym do sporządzenia protokółu zdawczo-odbiorczego.

3. Przepis § 25 ust. 2 ma odpowiednie zastosowanie.

§ 74. Protokół zdawczo-odbiorczy sporządza w 4-ch egzemplarzach osoba lub organizacja gospodarcza, określona w § 72, z osobą pod zarządem której znajduje się przejmowane przedsiębiorstwo. Jeżeli w sporządzeniu powyższego protokółu bierze udział właściciel przedsiębiorstwa, może on do protokółu zgłosić swoje uwagi i zarzuty. Osoba lub organizacja gospodarcza, sporządzająca protokół, winna w miarę możności w protokóle oświadczyć się co do zgłoszonych uwag i zarzutów.

§ 75. 1. Protokół zdawczo-odbiorczy powinien zawierać:

a) powołanie się na ogłoszenie, określone w § 73, z podaniem daty Wojewódzkiego Dziennika Urzędowego, w którym ogłoszenie nastąpiło;
b) dokładny opis przedsiębiorstwa;
c) wymienienie wszystkich składników majątkowych przedsiębiorstwa;
d) opis urządzeń technicznych przedsiębiorstwa;
e) spis inwentarza przedsiębiorstwa;
f) prawa i zobowiązania przedsiębiorstwa.

2. O ile w przedsiębiorstwie znajdują się składniki majątkowe (np. maszyny, urządzenia), które zostały przeniesione do tego przedsiębiorstwa bez tytułu prawnego po dniu 1 września 1939 r. z innego przedsiębiorstwa lub od osoby nie podpadającej pod przepis art. 2 ust. 1 i 3 ustawy, należy o tym uczynić odpowiednią wzmiankę w protokóle zdawczo-odbiorczym.

3. Wzmianka ta winna zawierać szczegółowe wymienienie składników majątkowych, ich opis oraz wskazanie, skąd, kiedy i na jakiej zasadzie składniki te zostały do przedsiębiorstwa wniesione. Właściciele tych składników majątkowych otrzymują odszkodowanie na tych samych zasadach, co wierzyciele przedsiębiorstwa (art. 6 ust. 2 ustawy).

4. Właściciele składników majątkowych, określonych w ust. 2 niniejszego paragrafu, mogą brać udział w sporządzaniu protokółu zdawczo-odbiorczego (§ 74).

§ 76. Z chwilą przejęcia przedsiębiorstwa ustaje ustanowiony nad nim nadzór państwowy.

VI. *Nadzór państwowy.*

§ 77. 1. Wprowadzony na podstawie § 27 lub § 31 nadzór państwowy nad przedsiębiorstwem powołany jest do strzeżenia majątku przedsiębiorstwa. Czynności zwykłego zarządu przedsiębiorstwa oraz prowadzenie przedsiębiorstwa w ramach normalnej gospodarki należą do osób, które te czynności wykonywały przed ustanowieniem nadzoru państwowego.

2. Koszty nadzoru państwowego obciążają Skarb Państwa.

VII. Przepisy końcowe.

§ 78. 1. Właściciel przedsiębiorstwa, który bierze udział w postępowaniu, toczącym się na zasadzie niniejszego rozporządzenia, obowiązany jest obrać sobie miejsce zamieszkania dla doręczeń na terenie Państwa Polskiego lub ustanowić pełnomocnika, mającego siedzibę w kraju.

2. W razie nieobrania takiego miejsca zamieszkania lub nieustanowienia pełnomocnika wszelkie wezwania i zawiadomienia, nie podlegające ogłoszeniu w myśl przepisów niniejszego rozporządzenia, pozostawia sie w aktach. Pozostawienie to ma skutki doręczenia.

§ 79. Uprawnienia, przysługujące na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia właścicielowi przedsiębiorstwa, przysługują w razie jego nieobecności krewnym w linii prostej (zstępnym i wstępnym, również dzieciom nieślubnym), rodzeństwu, dzieciom rodzeństwa, małżonkowi, osobom, sprawującym zarząd przedsiębiorstwa nieobecnego właściciela oraz udziałowcom i akcjonariuszom spółek handlowych.

§ 80. Zarządy osób prawnych, będących właścicielami przedsiębiorstw, przejętych na własność Państwa, reprezentują interesy tych osób prawnych do czasu wypłaty odszkodowania za przejęte przedsiębiorstwo.

§ 81. 1. W postępowaniu, określonym niniejszym rozporządzeniem, mają odpowiednie zastosowanie art. 9—11, 12 ust. 1, 2 i 5, 14 ust. 1 i 2, 20—23, 25—30, 34, 36—43, 49—67, 81, 96 ust. 2, 105 ust. 1 i 2, 106, 108, 109 ust. 1 i 3 i 111 ust. 1 rozporządzenia o postępowaniu administracyjnym.

2. Główna Komisja i wojewódzkie komisje według swobodnego uznania mogą uwzględniać prośby o przywrócenie terminu do zgłoszenia praw lub zarzutów (§ 27) wniesione po terminie siedmiodniowym, przewidzianym w art. 41 rozporządzenia o postępowaniu administracyjnym.

§ 82. Z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia traci moc obowiązującą rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 kwietnia 1946 r. w sprawie trybu postępowania przy przejmowaniu przedsiębiorstw na własność Państwa (Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 114) oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 lipca 1946 r. o zmianie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 kwietnia 1946 r. w sprawie trybu postępowania przy przejmowaniu przedsiębiorstw na własność Państwa (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 241).

§ 83. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Prezesowi Rady Ministrów i Ministrom: Skarbu, Rolnictwa i Reform Rolnych, Przemysłu, Aprowizacji i Handlu, Administracji Publicznej, Ziem Odzyskanych, Sprawiedliwości, Żeglugi i Handlu Zagranicznego, Komunikacji, Zdrowia, Informacji i Propagandy, Leśnictwa, Odbudowy, Pracy i Opieki Społecznej, Poczt i Telegrafów oraz Spraw Zagranicznych.

§ 84. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *Edward Osóbka-Morawski*

Minister Skarbu: *Konstanty Dąbrowski*

w/z Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *Stanisław Bieniek*

Minister Przemysłu: *Hilary Minc*

Minister Aprowizacji i Handlu: *Jerzy Sztachelski*

w/z Minister Administracji Publicznej: *Aleksander Żaruk-Michalski*

Minister Ziem Odzyskanych: *Władysław Gomułka*

Minister Sprawiedliwości: *Henryk Świątkowski*

Minister Żeglugi i Handlu Zagranicznego: *Stefan Jędrychowski*

Minister Komunikacji: *Jan Rabanowski*

Minister Zdrowia: *Franciszek Litwin*

Minister Informacji i Propagandy: *Feliks Widy-Wirski*

Minister Leśnictwa: *Stanisław Tkaczow*

Minister Odbudowy: *Michał Kaczorowski*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Adam Kuryłowicz*

Minister Poczt i Telegrafów: *Józef Putek*

Minister Spraw Zagranicznych: *Wincenty Rzymowski*

(Dz. U. R. P. z dn. 19.II. 1947 r. Nr 16, poz. 62).

12

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRÓW: ZIEM ODZYSKANYCH, ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ oraz ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 9 stycznia 1947 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami Skarbu oraz Żeglugi i Handlu Zagranicznego w sprawie komisji osadnictwa rolnego na obszarze Ziem Odzyskanych i byłego Wolnego Miasta Gdańska.

Na podstawie art. 28 ust. 3, 37 i 46 dekretu z dnia 6 września 1946 r. o ustroju rolnym i osadnictwie na obszarze Ziem Odzyskanych i byłego Wolnego Miasta Gdańska (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 279) zarządza się, co następuje:

§ 1. Powołane w rozporządzeniu niniejszym artykuły bez bliższego określenia oznaczają artykuły dekretu z dnia 6 września 1946 r. o ustroju rolnym i osadnictwie na obszarze Ziem Odzyskanych i byłego Wolnego Miasta Gdańska (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 279).

§ 2. 1. Powiatowa komisja osadnictwa rolnego składa się z przewodniczącego i 4 członków oraz zastępcy przewodniczącego i 4 zastępców członków.

2. Zastępcy biorą udział w obradach komisji z głosem doradczym, a w razie nieobecności osoby, którą zastępują — z głosem stanowczym.

3. Przewodniczącym komisji jest starosta, a zastępcą przewodniczącego urzędnik działu osiedleńczego starostwa wyznaczony przez starostę.

4. Członkami komisji są:

1) przedstawiciel powiatowej rady narodowej, wyznaczony przez tę radę na okres jednego roku kalendarzowego;

2) przedstawiciel zarządu powiatowego Związku Samopomocy Chłopskiej, powołany przez starostę na okres jednego roku kalendarzowego spośród kandydatów przedstawionych przez zarząd Związku;

3) urzędnik działu rolnictwa i reform rolnych starostwa, wyznaczony przez starostę;

4) urzędnik powiatowego oddziału Państwowego Urzędu Repatriacyjnego, powołany przez starostę na wniosek kierownika tego oddziału.

5. Członkowie komisji, wymienieni w ust. 4 pkt 1) i 2), mogą być odwołani przed upływem terminu rocznego z ważnych przyczyn z tym, że przedstawiciela rady narodowej odwołuje rada narodowa, a przedstawiciela Związku Samopomocy Chłopskiej — starosta po wysłuchaniu opinii zarządu Związku. Pozostałych członków komisji odwołuje starosta.

6. Przepisy ust. 4 i 5 stosuje się przy powoływaniu i odwoływaniu zastępców członków komisji z tym, że zastępcę przewodniczącego komisji odwołuje starosta.

§ 3. 1. Wojewódzka komisja osadnictwa rolnego składa się z przewodniczącego i 4 członków oraz zastępcy przewodniczącego i 4 zastępców członków.

2. Przewodniczącym komisji jest wojewoda, a zastępcą przewodniczącego urzędnik działu osiedleńczego urzędu wojewódzkiego, wyznaczony przez wojewodę.

3. Członkami komisji są:

1) przedstawiciel wojewódzkiej rady narodowej, wyznaczony przez tę radę na okres jednego roku kalendarzowego;

2) przedstawiciel wojewódzkiego zarządu Związku Samopomocy Chłopskiej, powołany przez wojewodę na okres jednego roku kalendarzowego spośród kandydatów przedstawionych przez zarząd Związku;

3) urzędnik działu administracji rolnictwa i reform rolnych urzędu wojewódzkiego, wyznaczony przez wojewodę;

4) urzędnik wojewódzkiego oddziału Państwowego Urzędu Repatriacyjnego, wyznaczony przez wojewodę na wniosek dyrektora tego oddziału.

4. Przepisy § 2 ust. 2, 5 i 6 stosuje się odpowiednio do wojewódzkich komisji osadnictwa rolnego.

§ 4. W sprawach, dotyczących osad rybaków morskich, bierze ponadto udział w obradach wojewódzkiej i powiatowej komisji osadnictwa rolnego z głosem stanowczym przedstawiciel właściwego terytorialnie morskiego urzędu rybackiego, wyznaczony przez kierownika tego urzędu, a w sprawach wskazanych w § 6 ust. 2 pkt 1) nadto przedstawiciel władzy skarbowej, wyznaczony przez dyrektora właściwej terytorialnie izby skarbowej.

§ 5. 1. Komisja orzeka w składzie nie mniejszym niż 3-osobowy, przy czym do prawomocności orzeczeń niezbędna jest obecność przewodniczącego oraz urzędnika działu administracji rolnictwa i reform rolnych, a w sprawach dotyczących osadnictwa rybaków morskich — ponadto przedstawiciela morskiego urzędu rybackiego.

2. Orzeczenie zapada zwykłą większością głosów. W przypadku równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

§ 6. 1. Powiatowe komisje osadnictwa rolnego orzekają w I instancji w sprawach:

1) nadania gospodarstwa (działki), nie wyłączając budynków i inwentarza (art. 36 ust. 1 pkt 1);

2) cofnięcia aktu nadania (art. 36 ust. 1 pkt 2).

2. Nadto do właściwości powiatowych komisji osadnictwa rolnego należy:

1) orzekanie w I instancji w sprawach zwrotu wartości nakładów koniecznych i użytecznych, które posiadacz dokonał w czasie korzystania z gospodarstwa (działki) (art. 28 ust. 2);

2) zgłaszanie wniosków, o których mowa w art. 40 ust. 1.

§ 7. Do właściwości wojewódzkiej komisji osadnictwa rolnego należy orzekanie w sprawach odwołań od decyzji, wydanych przez powiatowe komisje osadnictwa rolnego.

§ 8. Powiatowa komisja osadnictwa rolnego nadaje łącznie z gospodarstwem inwentarz żywy i martwy, stanowiący własność Skarbu Państwa, a przeznaczony przez władze administracji ogólnej na cele osadnictwa.

§ 9. 1. Przydziału inwentarza żywego, wymienionego w § 8, komisja dokonuje w ten sposób, aby na jedno gospodarstwo przypadało nie więcej niż 2 krowy i nie więcej niż jedna siła pociągowa (jeden koń lub jeden wół).

2. Dotychczasowy posiadacz ma prawo do uzyskania w drodze nadania znajdującego się w jego władaniu inwentarza żywego w granicach, określonych w ustępie poprzedzającym.

§ 10. 1. Jeżeli w niektórych miejscowościach na obszarze powiatu ilość inwentarza martwego jest niedostateczna, a w innych nadmierna, komisja może przydzielić osadnikowi tylko część inwentarza martwego znajdującego się w gospodarstwie, przekazując resztę innym osadnikom. Motory i inne urządzenia, zainstalowane na stałe, pozostają w gospodarstwie.

2. Osadnikom, otrzymującym gospodarstwa tworzone w drodze parcelacji nieruchomości ziemskich, można nadać inwentarz martwy tylko w ilości niezbędnej do prowadzenia gospodarstwa.

3. W przypadku, gdy na obszarze powiatu brak jest dostatecznej ilości maszyn rolniczych, komisja może przydzielać maszyny na zasadach współwłasności kilku osadnikom za ich zgodą.

§ 11. 1. Przydziałowi nie podlegają maszyny rolnicze, które nie mogą być racjonalnie wykorzystane w jednym gospodarstwie jak: traktory, lokomobile oraz pługi i młockarnie parowe.

2. Maszyny rolnicze, wymienione w ust. 1, przekazuje się instytucjom wskazanym w zarządzeniu Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych na warunkach ustalonych w tym zarządzeniu.

§ 12. 1. W przypadkach, wskazanych w §§ 9 i 10 ust. 1, osadnik ma prawo wyboru inwentarza żywego i martwego, który pragnie zatrzymać.

2. Prawo wyboru nie dotyczy krów uznanych za zarodowe przez inspektora hodowlanego a w braku tegoż przez agronoma powiatowego lub gminnego.

§ 13. Do trybu postępowania przed powiatowymi i wojewódzkimi komisjami osadnictwa rolnego stosuje się odpowiednio przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 341) z późniejszymi zmianami (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr 100, poz. 976 i z 1938 r. Nr 3, poz. 16), o ile dekret z dnia 6 września 1946 r. o ustroju rolnym i osadnictwie na obszarze Ziem Odzyskanych i byłego Wolnego Miasta Gdańska lub rozporządzenie niniejsze nie stanowią inaczej.

§ 14. Powiatowa władza administracji ogólnej podaje do wiadomości publicznej w drodze obwieszczenia termin i miejsce rozpoczęcia działalności powiatowej komisji osadnictwa rolnego.

§ 15. 1. Wszczęcie postępowania o nadanie gospodarstwa (działki) w myśl art. 36 ust. 1 pkt 1 i o zwrot wartości nakładów (art. 28 ust. 2) następuje na wniosek strony, postępowanie zaś o cofnięcie aktu nadania — z urzędu.

2. Wniosek, o którym mowa w ustępie poprzedzającym, strona powinna złożyć na piśmie.

3. Osoby ubiegające się o nabycie gospodarstw rolnych (działek) powinny załączyć do wniosku dokumenty, przewidziane w zarządzeniu wydanym przez Ministra Ziem Odzyskanych i Ministra Administracji Publicznej.

§ 16. Jeżeli postępowanie o nadanie gospodarstwa (działki) zostało wszczęte na wniosek strony, nie będącej posiadaczem tego gospodarstwa (działki), o wszczęciu postępowania zawiadomić należy dotychczasowego posiadacza gruntu.

§ 17. Orzeczenie powiatowej komisji osadnictwa rolnego wywiesza się na przeciąg dni 14 w urzędzie gminnym, po upływie zaś tego czasokresu orzeczenie uważa się za doręczone stronom i osobom zainteresowanym. Czasokres biegnie od daty wywieszenia.

§ 18. 1. Akt nadania gospodarstwa (działki) (art. 25 ust. 1) powinien zawierać:

1) powołanie się na podstawę prawną;

2) imię i nazwisko nabywcy;

3) obszar ziemi w ha, a jeżeli gospodarstwo (działka) nie zostało fizycznie wydzielone, rozmiar gospodarstwa w gruntach przeciętnej jakości danej nieruchomości;

4) nazwę nieruchomości oraz jej położenie (gmina, powiat);

5) wyliczenie przydzielonych nabywcy budynków i inwentarza;

6) rygory, przewidziane w art. 28, 38 i 39;

7) numer, datę, miejsce wystawienia i pieczęć urzędową;

8) pouczenie o środkach odwoławczych.

2. Akt nadania powinien być podpisany przez

przewodniczącego i co najmniej przez jednego z członków komisji.

§ 19. W sprawach o nadanie gospodarstwa (działki) w myśl art. 36 pkt 1 strona jest zwolniona od kosztów postępowania administracyjnego.

§ 20. Wniosek o zwrot nakładów (art. 28 ust. 2) powinien być wniesiony w terminie 3-miesięcznym od chwili uprawomocnienia się orzeczenia o cofnięciu aktu nadania.

§ 21. Powiatowe władze administracji ogólnej jako władze ziemskie orzekają w I instancji w sprawach:

1) ustalania ceny nabycia i określenia granic nadanego gospodarstwa (działki) w myśl art 30 ust. 2;

2) przenoszenia prawa własności nadanego gospodarstwa (działki) na nabywcę (art. 31 ust. 1).

(Dz. U. R. P. z dn. 5.II.1947 r. Nr 10, poz. 45).

§ 22. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Ziem Odzyskanych:
Władysław Gomułka

Minister Administracji Publicznej:
Władysław Kiernik

w/z Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
Bolesław Podedworny

Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski

Minister Żeglugi i Handlu Zagranicznego:
Stefan Jędrychowski

13

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów: Ziem Odzyskanych, Administracji Publicznej, Rolnictwa i Reform Rolnych, Żeglugi i Handlu Zagranicznego oraz Odbudowy

z dnia 28 stycznia 1947 r.

w sprawie tworzenia osad rybackich.

Na podstawie art. 20 i 46 dekretu z dnia 6 września 1946 r. o ustroju rolnym i osadnictwie na obszarze Ziem Odzyskanych i byłego Wolnego Miasta Gdańska (Dz. U.R.P. Nr 49, poz. 279) zarządza się, co następuje:

§ 1. Na tworzenie osad rybaków morskich przeznacza się nieruchomości w miejscowościach, położonych na obszarze Ziem Odzyskanych i byłego Wolnego Miasta Gdańska w 3-kilometrowym pasie przybrzeżnym wzdłuż wybrzeży morskich, Zalewu Świeżego (Wiślanego), Zalewu Szczecińskiego oraz przy ujściu Wisły z odnogami od śluzy w Łożyskach.

§ 2. Morskie urzędy rybackie sporządzą wykazy nieruchomości, przeznaczonych na osadnictwo rybaków morskich w miejscowościach, położonych na obszarze określonym w § 1.

Wykazy, o których mowa w ustępie poprzedzającym, zatwierdza wojewoda.

§ 3. Do otrzymania osady (działki) rybackiej uprawniona jest osoba, która wykonuje lub zamierza wykonywać rybactwo morskie lub zawód z nim związany.

§ 4. Za osoby, trudniące się zawodem, związanym z rybactwem morskim, uważa się pracowników stoczni rybackich, zakładów konserwacji ryb i przetwórstwa rybnego, warsztatów sieciarskich i sprzętu rybackiego, oraz wytwórni beczek i opakowań dla potrzeb rybactwa i przetwórstwa rybnego.

§ 5. Osoba, ubiegająca się o osadę (działkę) rybacką powinna wykazać się zaświadczeniem właściwego morskiego urzędu rybackiego stwierdzającym, że odpowiada wymogom przewidzianym w §§ 3 i 4.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Ziem Odzyskanych:
Władysław Gomułka

Minister Administracji Publicznej:
Władysław Kiernik

w/z Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
Bolesław Podedworny

Minister Żeglugi i Handlu Zagranicznego:
Stefan Jędrychowski

Minister Odbudowy:
Michał Kaczorowski

(Dz. U. R. P. z dn. 19.II.1947 r. Nr 16, poz. 66).

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 27 listopada 1946 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Zdrowia, Rolnictwa i Reform Rolnych, Leśnictwa, Administracji Publicznej i Ziem Odzyskanych

o warunkach i terminach zastosowania do pracowników rolnych ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa oraz o zasadach współpracy samorządu terytorialnego przy wykonywaniu tego ubezpieczenia.

Na podstawie art. 311 ust. 1 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 396) z późniejszymi zmianami (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr 95, poz. 855, z 1936 r. Nr 3, poz. 24, z 1938 r. Nr 3, poz. 15, Nr 21, poz. 171, Nr 26, poz. 227, Nr 29, poz. 258, z 1939 r. Nr 71, poz. 476, z 1944 r. Nr 4, poz. 19, Nr 5, poz. 24, Nr 9, poz. 44, z 1945 r. Nr 43, poz. 240, z 1946 r. Nr 4, poz. 28) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. W rozporządzeniu niniejszym określenie „ustawa" oznacza ustawę z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 396) z późniejszymi zmianami i uzupełnieniami, artykuły powołane bez bliższego określenia oznaczają artykuły tej ustawy, paragrafy zaś oznaczają paragrafy rozporządzenia niniejszego.

2. Za pracowników rolnych uważa się zgodnie z art. 16 ust. 2 zd. 2 pracowników, zatrudnionych w gospodarstwach rolnych, leśnych, ogrodowych, hodowlanych i rybnych, jak również w zakładach pracy, ściśle z tymi gospodarstwami związanych, a nie posiadających przeważającego charakteru przemysłowego lub handlowego, pomoc domową w tych gospodarstwach i zakładach pracy oraz te kategorie pracowników, zatrudnionych przy melioracjach i wykonywanych przez Państwo pracach regulacyjno-agrarnych, które określają rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej, wydane w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.

§ 2. 1. Ubezpieczenie na wypadek choroby i macierzyństwa, oznaczone w dalszych przepisach niniejszego rozporządzenia jako „ubezpieczenie", wprowadza się w stosunku do pracowników rolnych na warunkach i w terminach, określonych w niniejszym rozporządzeniu.

2. Jeżeli rozporządzenie niniejsze nie zawiera odmiennych przepisów, pracownicy rolni ubezpieczeni są na warunkach ogólnych, określonych w przepisach ustawy i rozporządzeń, wydanych w wykonaniu ustawy, oraz w statucie ubezpieczalni społecznej.

§ 3. Nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia:

1) osoby, zatrudnione przez pracodawców rolnych dorywczo, których zatrudnienie jest z natury rzeczy krótkotrwałe, jeżeli u tego samego pracodawcy nie trwa ono bez przerwy dłużej niż 25 dni,

2) krewni oraz teściowie, zięciowie i synowe pracodawcy rolnego, jeżeli żyją z nim we wspólnym gospodarstwie domowym.

§ 4. 1. Ubezpieczeni, których zatrudnienie ma charakter dorywczy i trwa bez przerwy u tego samego pracodawcy rolnego dłużej niż 25 dni, uzyskują prawo do pomocy leczniczej i położniczej po upływie 25 dni, a do zasiłku chorobowego — po upływie 4 tygodni nieprzerwanego zatrudnienia.

2. Ubezpieczeni, wymienieni w poprzednim ustępie, otrzymują pomoc leczniczą w zakresie art. 95 ust. 1, pkt. 1, z wyjątkiem środków pomocniczych i protez.

3. Przepisy ust. 1 i 2 mają odpowiednie zastosowanie do członków rodziny.

4. W razie wypadku w zatrudnieniu lub zachorowania na chorobę zawodową pracownicy zatrudnieni dorywczo mają prawo do świadczeń w pełnym zakresie art. 95 ust. 1 pkt 1 i 2 bez względu na okres zatrudnienia.

§ 5. 1. Przepis art. 95 ust. 4 nie ma zastosowania do robotników rolnych.

2. Pracownikom, którzy w myśl zbiorowego układu pracy lub indywidualnej umowy o pracę otrzymują wynagrodzenie w naturze, pracodawcy rolni obowiązani są podczas trwania stosunku pracy udzielać w razie choroby połączonej z niezdolnością do pracy lub połogu co najmniej pełnych naturaliów, ustalonych jako wynagrodzenie — na tych samych warunkach i w ciągu tych samych okresów, jakie obowiązują w stosunku do zasiłków ubezpieczalni społecznej (§ 12 ust. 2).

3. Jeżeli wartość świadczeń pracodawcy jest niższa od zasiłku, ubezpieczalnia społeczna dopłaca pracownikowi rolnemu różnicę między wartością świadczeń a zasiłkiem.

4. Ubezpieczalnia społeczna zwraca pracodawcy rolnemu wartość udzielonych świadczeń do kwoty zasiłku, przysługującego w razie choroby lub połogu.

5. Jeżeli pracodawca odmawia udzielenia świadczeń, wymienionych w ust. 2, ubezpieczalnia społeczna w razie zwrócenia się pracownika wypłaca mu przysługujący zasiłek.

6. Spory między ubezpieczalniami a pracodawcami rolnymi z tytułu zwrotu wartości świadczeń, udzielonych pracownikom rolnym rozstrzygają sądy ubezpieczeń społecznych.

§ 6. 1. Pracodawca rolny obowiązany jest na żądanie ubezpieczalni społecznej wydać pracownikom stałym i sezonowym legitymacje, potwierdzone przez ubezpieczalnię społeczną i stwierdzające prawo pracownika i członków jego rodziny do świadczeń. Legitymacje te wystawia pracodawca na okres czasu, na który została zawarta umowa o pracę.

2. W celu otrzymania pomocy leczniczej lub położniczej pracownik lub członek jego rodziny powinien okazać legitymację zaopatrzoną w zaświadczenie pracodawcy o trwaniu zatrudnienia. Zaświadczenie to ważne jest w ciągu miesiąca od daty jego wystawienia.

3. Ubezpieczeni zatrudnieni dorywczo i członkowie ich rodzin otrzymują pomoc leczniczą i położniczą na podstawie zaświadczeń pracodawcy. Zaświadczenie takie pracodawca rolny obowiązany jest wydać w każdym nowym przypadku choroby uprawnionemu do pomocy leczniczej pracownikowi lub członkowi jego rodziny.

4. Wzory legitymacji i zaświadczeń oraz sposób posługiwania się nimi ustala Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

§ 7. 1. Przepisy ustawy i rozporządzeń, wydanych w wykonaniu ustawy, dotyczące dokonywania zgłoszeń do ubezpieczenia, wysokości i uiszczania składek oraz kontroli czynności pracodawców, mają odpowiednie zastosowanie do pracodawców i pracowników rolnych.

2. Termin zgłoszenia do ubezpieczenia (art. 21 ust. 2) pracowników zatrudnionych dorywczo dłużej niż 25 dni liczy się od 25 dnia zatrudnienia.

§ 8. 1 Przy wykonywaniu ubezpieczenia pracowników rolnych zarządy gmin obowiązane są do współpracy z ubezpieczalniami społecznymi w zakresie:

1) ustalania obowiązku ubezpieczenia;

2) wymiaru i poboru składek ubezpieczeniowych;

3) stwierdzania uprawnień do świadczeń pracowników rolnych i członków ich rodzin;

4) przeprowadzania dochodzeń i udzielania informacji we wszystkich sprawach, związanych z wykonywaniem ubezpieczenia.

2. W zakresie ustalania obowiązku ubezpieczenia zarządy gmin na żądanie ubezpieczalni społecznej są obowiązane:

1) dostarczać wykazów pracodawców rolnych, zatrudniających pracowników najemnych;

2) wzywać pracodawców rolnych do zgłoszenia pracowników, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia,

3) przyjmować zgłoszenia do ubezpieczenia i po zaznaczeniu daty wpływu przesyłać je niezwłocznie ubezpieczalni społecznej,

4) przeprowadzać kontrolę prawidłowości zgłoszeń.

3. Sposób wykonywania przez zarządy gmin czynności, wymienionych w ust. 1, oraz wysokość wynagrodzenia za te czynności określi instrukcja, wydana przez Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrami Administracji Publicznej i Ziem Odzyskanych.

4. Zarządy gmin badają również, czy w poszczególnych przypadkach nie zachodzi bezprawne korzystanie ze świadczeń i zawiadamiają o swych spostrzeżeniach ubezpieczalnię społeczną.

§ 9. 1. Ubezpieczenie pracowników rolnych — z wyjątkiem zatrudnionych w gospodarstwach rolnych i leśnych o obszarze poniżej 30 ha — wprowadza się od pierwszego dnia drugiego miesiąca kalendarzowego po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia.

2. W okręgach tych ubezpieczalni społecznych, w których po wyzwoleniu było wykonywane ubezpieczenie pracowników rolnych, za dzień wprowadzenia ubezpieczenia uważa się dzień rozpoczęcia działalności przez ubezpieczalnię społeczną.

3. Przepis ust. 2 dotyczy również pracowników, zatrudnionych w gospodarstwach rolnych i leśnych o obszarze poniżej 30 ha, jeżeli w poszczególnych okręgach ubezpieczenie tych pracowników było wykonywane po wyzwoleniu.

4. Ubezpieczenie pracowników gospodarstw rolnych i leśnych o obszarze poniżej 30 ha, które nie leżą w okręgach wymienionych w ust. 3, wprowadza się po upływie roku od terminu, określonego w ust. 1.

§ 10. Jeżeli w okręgach poszczególnych ubezpieczalni społecznych warunki miejscowe uniemożliwiają wprowadzenie ubezpieczenia pracowników rolnych w terminie ustalonym w § 9 ust. 1, Minister Pracy i Opieki Społecznej może odroczyć terminy zastosowania ubezpieczenia w całym okręgu ubezpieczalni społecznej lub w jego części.

§ 11. Pracodawcy rolni obowiązani są zgłosić do ubezpieczenia pracowników, zatrudnionych w dniu wprowadzenia ubezpieczenia, w ciągu miesiąca od tego dnia.

§ 12. 1. Obowiązki pracodawców rolnych w zakresie art. 212 ustają z dniem wprowadzenia ubezpieczenia, a jeżeli zgłoszenie do ubezpieczenia zostało dokonane po terminie — z dniem dokonania zgłoszenia.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy obowiązku pracodawców rolnych do udzielania pracownikom w razie choroby, połączonej z niezdolnością do

pracy, lub połogu co najmniej pełnych naturaliów ustalonych jako wynagrodzenie w zbiorowym układzie pracy lub w indywidualnej umowie o pracę (art. 212 ust. 1, pkt 2). Obowiązek ten ustaje z dniem rozwiązania stosunku pracy.

3. Z tytułu wypadków choroby lub połogu, zaszłych przed dniem wprowadzenia ubezpieczenia, pracodawcy rolni ponoszą koszty pomocy lékczniczej oraz udzielają zasiłków aż do wyczerpania obowiązkowego okresu świadczeń.

§ 13. 1. Z dniem wprowadzenia ubezpieczenia pracowników rolnych tracą moc umowy, zawarte na podstawie art. 212 ust. 9 między ubezpieczalniami społecznymi a pracodawcami rolnymi w sprawie udzielania pomocy leczniczej pracownikom rolnym.

2. W wypadkach choroby i połogu, zaszłych przed tym dniem, ubezpieczalnia udziela nadal pomocy leczniczej w zakresie ustalonym w umowie. Zasiłki, należne z tytułu tych wypadków, obowiązany jest wypłacać pracodawca rolny aż do wyczerpania obowiązkowego okresu świadczeń, jeżeli ubezpieczalnia społeczna nie przejęła w umowie obowiązku udzielania pracownikom rolnym świadczeń pieniężnych.

§ 14. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
Adam Kuryłowicz

Minister Zdrowia:
Franciszek Litwin

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
Stanisław Mikołajczyk

Minister Leśnictwa:
Stanisław Tkaczow

Minister Administracji Publicznej:
Władysław Kiernik

Minister Ziem Odzyskanych:
Władysław Gomułka

(Dz. U. R. P. z dn. 15.I.1947 r. Nr 2, poz. 8).

15

OBWIESZCZENIE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 25 stycznia 1947 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej o sprostowaniu błędu w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych wydanego w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej o ustanowieniu państwowych stad ogierów i państwowych stadnin koni.

Na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 4 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 września 1935 r. o wydawaniu Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. Nr 68, poz. 423 i z 1945 r. Nr 55, poz. 305) — prostuje się następujący błąd:

w § 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 30 lipca 1946 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej, o ustanowieniu państwowych stad ogierów i państwowych stadnin koni (Dz. U. R. P. Nr 47, poz. 271) zamiast „w Albigowej w pow. dębickim" — powinno być „w Albigowej w pow. łańcuckim".

w/z Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
Bolesław Podedworny

Minister Obrony Narodowej:
Michał Żymierski
Marszałek Polski

(Dz. U. R. P. z dn. 25.II. 1947 r. Nr 20, poz. 82).

16

ZARZĄDZENIE

MINISTRA SKARBU

z dnia 20 stycznia 1947 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Rolnictwa i Reform Rolnych, Przemysłu oraz Aprowizacji i Handlu w sprawie ustalenia wykazu produktów rolnych oraz surowców i półwyrobów, niezbędnych dla rolnictwa lub przemysłu krajowego.

Na podstawie rt. 16 ust. 4 dekretu z dnia 21 grudnia 1945 r. o podatku obrotowym (Dz. U. R. P. z 1946 r. Nr 3, poz. 23) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Ustala się następujący wykaz produktów rolnych oraz surowców i półwyrobów, niezbędnych dla rolnictwa lub przemysłu krajowego, przy sprzedaży których, dokonywanej przez komisanta po dniu 1 stycznia 1946 r., nie wymaga się spełnienia warunku, określonego w art. 16 ust. 4 pkt 1 wymienionego wyżej dekretu z dnia 21 grudnia 1945 r. o podatku obrotowym do przyjęcia za obrót sumy należnej prowizji oraz innych wynagrodzeń za wykonane usługi:

Nasiona roślin leczniczych, strączkowych, oleistych, pastewnych, warzyw i traw, chmiel, kakao w ziarnach, zioła lecznicze.

Otręby i makuchy, mączka mięsna i kostna oraz mączka z krwi.

Wełna, wyczeski i odpadki wełniane, bawełna, wyczeski i odpadki bawełniane, włókno konopne-lniane, manilla, juta, pilśń, filc, słoma ryżowa, trawy morskie, gąbki, korek, fibra, orzech kamienny, skóry surowe i sztuczne, drzewo farbiarskie i garbarskie, drzewo papierówka.

Tlenek: ceru, uranu, kobaltu, chromu, niklu, miedzi, manganu, baru; kwas fluorowodorowy, kwas borowy, selen, selenian sodu, siarczan kobaltu, glazury ceramiczne, naftalon, szlaka salmiakowa, farby kryjące i anilinowe, barwniki, balsam copaive, benzol, olej płuczkowy, gliceryna, woski naturalne i sztuczne, lanolina, wazelina żółta, parafina, asfalt, proszek bakelitowy, żywica, ekstrakty roślinne, ekstrakt quebrachowy, szellak, kauczuk, celuloidy.

Klej, kazeina, tran, łój, inne tłuszcze techniczne pochodzenia roślinnego i zwierzęcego, olejek do złota, złoto matowe płynne 12 proc. i błyszczące 6 proc., surowce farmaceutyczne.

Azbest, braunsztyn, boraks, saletra potasowa, minerały zawierające dwuchromiany sodu i potasu, minerały zawierające bor, gips chirurgiczny, rudka do wyżarzania, dolomit, ruda chromowa i manganowa, szpaty, magnezyt, kryolit, apatyty, fosforyty, ziemia okrzemkowa, grafit, piryt, galena, glina kapslowa.

Stal srebrzanka, miedź, nikiel, bizmut, wolfram, antymon, proszek aluminiowy, aluminium szlif., surówki, żelazo: prętowe, kształtowe, na drut, uniwersalne, taśmowe gorąco i zimno walcowane; blachy: cienka, średnia, gruba, biała ocynkowana; odlewy żeliwne i stalowe, odlewy stopowe, łożyska kulkowe.

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu:
K. Dąbrowski

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
St. Mikołajczyk

Minister Przemysłu:
H. Minc

Minister Aprowizacji i Handlu:
J. Sztachelski

(Monitor Polski z dn. 15.II. 1947 r. Nr 20, poz. 43).

17

ZARZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 10 lutego 1947 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Prezesem Centralnego Urzędu Planowania o utworzeniu Przedsiębiorstwa Państwowego „Techniczna Obsługa Rolnictwa — Przedsiębiorstwo Państwowe".

Na podstawie art. 1 dekretu z dn. 3 stycznia 1947 r. o tworzeniu przedsiębiorstw państwowych, ogłoszonego w Dz. Ustaw Nr 8, poz. 42 z dn. 3 lutego 1947 r. zarządza się, co następuje:

Art. 1.

Tworzy się Przedsiębiorstwo pod nazwą „Techniczna Obsługa Rolnictwa — Przedsiębiorstwo Państwowe", zwane w niniejszym zarządzeniu Przedsiębiorstwem, z siedzibą prawną w m. st. Warszawie.

Art. 2.

Celem Przedsiębiorstwa jest zaopatrzenie i naprawa środków mechanicznych dla gospodarstw rolnych, a w szczególności:

1. zaopatrzenie gospodarstw w środki mechaniczne i ich części,
2. zakładanie i prowadzenie warsztatów reparacyjnych traktorów, maszyn i narzędzi rolniczych,
3. wykonywanie obsługi i nadzoru technicznego nad należytym stanem traktorów, maszyn i narzędzi rolniczych,
4. szkolenie obsługi technicznej i eksploatacyjnej,
5. popieranie i prowadzenie badań nad stosowaniem i ulepszeniem środków mechanicznych i maszyn, używanych w gospodarstwach rolnych.

Art. 3.

Władze Przedsiębiorstwa stanowią:

Rada Nadzoru Społecznego,
Dyrekcja.

Art. 4.

Dyrekcję w składzie Naczelnego Dyrektora, Dyrektora Technicznego i Dyrektora Administracyjnego powołuje i zwalnia Minister Rolnictwa i Reform Rolnych.

Przedsiębiorstwo reprezentuje Dyrektor Naczelny. Wszelkiego rodzaju zobowiązania podpisują dwaj członkowie Dyrekcji lub jeden z członków Dyrekcji wraz z ustanowionym pełnomocnikiem handlowym.

Art. 5.

Minister Rolnictwa w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz Prezesem Centralnego Urzędu Planowania nada Przedsiębiorstwu statut najpóźniej do dnia 3 kwietnia 1947 r.

Art. 6.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych sprawuje nadzór nad Przedsiębiorstwem.

w/z Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
B. Podedworny

Minister Skarbu:
K. Dąbrowski

Prezes Centralnego Urzędu Planowania:
Cz. Bobrowski

18

PISMO OKÓLNE

z dnia 8 stycznia 1947 r.

(Nr. UR/2. I. 8/76)

w sprawie pkt. 3 lit. „d" „Tez" rozgraniczenia kompetencji Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych i Ministerstwa Leśnictwa.

W związku z punktem 3 lit. „d" „Tez" w przedmiocie rozgraniczenia kompetencji Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych i Ministerstwa Leśnictwa — przesłanych Wojewódzkim

Urzędom Ziemskim przy zarządzeniu tut. z dnia 29.VIII. 1946 r. Nr. UR/2. I. 8/76 po porozumieniu z Ministerstwem Leśnictwa i Ministerstwem Ziem Odzyskanych ustalam następujące normy gruntów deputatowych dla pracowników Administracji Lasów Państwowych.

I. Na Ziemiach Dawnych (położonych w granicach Polski w dniu 1.IX. 1939 r.)

a) dla nadleśniczych 5 ha użytków rolnych,
b) „ leśniczych 5 „ „ „
c) „ gajowych 3 „ „ „

II. Na Ziemiach Odzyskanych

a) dla nadleśniczych 7 ha użytków rolnych,
b) „ leśniczych 5 „ „ „
c) „ gajowych 3 „ „ „

Przydział gruntów dla pracowników i robotników zatrudnionych w gospodarstwach leśnych i przemysłu leśnego na terenach Ziem Odzyskanych reguluje dekret z dnia 6.IX. 1946 r. o ustroju rolnym i osadnictwie na obszarze Ziem Odzyskanych i b. W. M. Gdańska.

Na grunty deputatowe winny być w pierwszym rzędzie przeznaczone użytki rolne położone w enklawach i półenklawach leśnych.

W wypadku braku takowych mogą być przydzielane grunty z zapasu ziemi w drodze wydzieleń w trybie art. 15 dekretu PKWN z dnia 6.IX. 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej oraz art. 7 dekretu z dnia 6.IX. 1946 r. o ustroju rolnym i osadnictwie na Ziemiach Odzyskanych — przy czym należy przeznaczyć na ten cel grunty przyleśne i nie rozdysponowane.

Rezerwowanie odpowiedniej ilości gruntów na deputaty winno mieć miejsce również przy sporządzaniu wykazów resztówek, gospodarstw poniemieckich i poukraińskich wytypowanych przez Administrację Lasów Państwowych na siedziby dla nadleśnictw, leśnictw i gajówek, o ile nie zachodzą przeszkody w przekazaniu takowych na te cele, w myśl pkt. 1 lit. a i b cyt. na wstępie zarządzenia Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 29.VIII. 1946 r.

w/z Minister:

B. Podedworny

19

PISMO OKÓLNE

z dnia 27 stycznia 1947 r.

(Nr. UR/2. I. 1/187)

w sprawie stosowania § 44 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 1.III. 1945 r. o wykonaniu reformy rolnej.

Ministerstwo posiada wiadomości, że przy parcelacji majątków przejętych na cele reformy na podstawie Dekretu P. K. W. N. z dn. 6.IX. 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 13 z 1945 r.) Urzędy Ziemskie nie respektują § 44 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dn. 1.III. 1945 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 51 za rok 1945), zmienionego Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dn. 8.VII. 1946 r. (Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 215 z r. 1946), co powoduje w terenie niepotrzebne komplikacje i rozgoryczenie nabywców w wypadku, gdy grunty, które im zostały przyznane, są potem odbierane z powodu, że mają inne przeznaczenie i nie mogą być dzielone.

Wobec powyższego polecam Wojewódzkim i Powiatowym Urzędom Ziemskim ściśle stosować się do wyżej wymienionego rozporządzenia i przed przystąpieniem do podziału gruntów należy zbadać, które i jaki obszar podlega wyłączeniu w myśl wyżej cytowanego § 44 rozporządzenia z dn. 1.III. 1945 r.

Zwracam też specjalną uwagę Urzędów Ziemskich na punkty 5, 6 i 7 § 44 omawianego zarządzenia i zaznaczam, że wymienione grunty w tych punktach, jak grunty objęte nadaniami górniczymi i przemysłowymi lub na których znajdują się źródła mineralne oraz na których są kamieniołomy lub kopalnie minerałów użytecznych, o ile są eksploatowane lub o ile eksploatacja ich została zaniechana, należy bezwzględnie wyłączyć od parcelacji jako mające doniosłe znaczenie dla gospodarki ogólnej Państwa. Jednocześnie też przypominam, że podziałowi nie podlegają majątki wyłączone na podstawie art. 15 Dekretu z dn. 6.IX. 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej.

w/z Minister:

St. Bieniek

20

PISMO OKÓLNE

z dnia 30 stycznia 1947 r.

(Nr. UR/2. I. 1/173)

w sprawie wyłączenia od parcelacji gruntów na potrzeby szkół powszechnych.

Z nadesłanych do Ministerstwa przez poszczególne Wojewódzkie Urzędy Ziemskie wniosków w przedmiocie wyłączenia od parcelacji gruntów dla szkół powszechnych wynika, że nie we wszystkich wypadkach projektowane wyłączenia na ten cel uzgadniane są z lokalnymi władzami szkolnymi.

Mając na uwadze, że władze te, jako odpowiedzialne za należyty rozwój szkolnictwa powszechnego, są najbardziej zainteresowane w odpowiednim rozmieszczeniu projektowanych wyłączeń dla szkół powszechnych, Ministerstwo poleca we wszystkich wypadkach przydziału gruntów na cel powyższy porozumiewać się z właściwymi Inspektoratami Szkolnymi i opinie tych Inspektoratów załączać do przedkładanych przez Wojewódzkie Urzędy Ziemskie do Ministerstwa wniosków o wyłączenie na ten cel gruntów od parcelacji w trybie art. 15 dekretu z dnia 6.IX. 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej.

w/z Dyrektor Departementu:
Cz. Dąbrowski

21

PISMO OKÓLNE

z dnia 5 lutego 1947 r.

(Nr. UR/2. I. 1/188)

w sprawie Komisyj Ziemskich.

W związku z wątpliwościami Wojewódzkiego Urzędu Ziemskiego w sprawie stosowania dekretu z dn. 13.IX. 1946 r. o organizacji Komisyj Ziemskich (Dz. U. R. P. Nr 61, poz. 340) Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych wyjaśnia, co następuje:

1) Po zorganizowaniu wojewódzkich i powiatowych Komisyj Ziemskich orzekanie w sprawie przydziału gospodarstw poniemieckich należy przekazać tym Komisjom. W związku z tym przestają obowiązywać sprzeczne z powołanym wyżej dekretem przepisy zarządzenia Nr 10 z dnia 8.IX. 1945 r., w szczególności zaś dotyczące wydawania przez wojewódzkie i powiatowe komisje ziemskie opinii w sprawie kwalifikowania i podziału gospodarstw poniemieckich.

2) Pogląd, wyrażony przez Wojewódzki Urząd Ziemski, że orzeczenia powiatowych komisji ziemskich są ostateczne, nie znajduje oparcia w przepisach dekretu z dn. 13.IX. 1946 r. o organizacji komisji ziemskich. Dekret ten bowiem w art. 5 lit. c wyraźnie stanowi, że wojewódzka komisja ziemska rozpatruje odwołania od decyzji powiatowych komisji ziemskich w sprawach, wymienionych w art. 8 lit. b tego dekretu.
W tym przypadku przepis § 28 rozp. wyk. z dn. 1.III. 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 51) nie ma zastosowania, gdyż zastąpiony został przez przepis późniejszy, t. j. art. 5 lit. c dekretu z dn. 13.IX. 1946 r. o organizacji komisji ziemskich.

3) Sprawa wydania regulaminu komisji ziemskich nie została jeszcze zdecydowana. Sprawa ta będzie omówiona w odrębnym piśmie Ministerstwa.

w/z Dyrektor Departementu:
Cz. Dąbrowski

Redakcja i Administracja: Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych. Warszawa, Nowogrodzka 50
Wydział Prasy i Informacji. Pokój 107. Tel. 887-84 Cena zł. 30

Konto P. K. O. I — 1888 Dziennik Urzędowy Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych w Warszawie.

Drukarnia Państwowa Nr 1 w Warszawie, Tamka 3. Zam. 1885.